

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎՃՌԱԲԵԿ ԴԱՏԱՐԱՆ

Քաղաքացիական գործ թիվ ԼԴ/7081/02/22
2024թ.

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ ԳՈՐԾԻ ԵՆԹԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ԼՈՒԾԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

«17» հուլիսի 2024 թվական

ք. Երևան

Հայաստանի Հանրապետության վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական
պալատը (այսուհետ՝ Վճռաբեկ դատարան) հետևյալ կազմով՝

նախագահող
զեկուցող

Գ. ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Ա. ԱԹԱԲԵԿՅԱՆ
Ն. ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ
Ա. ՄԿՐՏՉՅԱՆ
Է. ՍԵԴՐԱԿՅԱՆ

քննելով ըստ «Հայէկոնոմբանկ» ԲԲԸ-ի հայցի (այսուհետ նաև՝ Բանկ) ընդդեմ Հասմիկ Սիմոնյանի, երրորդ անձինք Ռոբերտ, Ռոզա և Նվարդ Մուկուչյանների՝ ընդհանուր գույքում հավասար բաժիններով բաժնային սեփականություն սահմանելու և բաժնի վրա բռնագանձում տարածելու պահանջների մասին, թիվ ԼԴ/7081/02/22 քաղաքացիական գործի ենթակայության հարցը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

Դիմելով դատարան՝ Բանկը պահանջել է Ալավերդի քաղաքի Դեբեդի 8/23 հասցեում գտնվող անշարժ գույքում հավասար բաժիններով սահմանել բաժնային սեփականություն և այդ գույքից առանձնացնել Հասմիկ Սիմոնյանի բաժինը, իսկ դրա անհնարինության դեպքում՝ ընդհանուր գույքը վաճառել հրապարակային սակարկություններով՝ ստացված գումարը հետագայում բաշխելով ընդհանուր սեփականության մասնակիցների միջև՝ նրանց բաժիններին համաչափ՝ բռնագանձումը տարածելով Հասմիկ Սիմոնյանի բաժնի վրա:

Լոռու մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանի 17.11.2022 թվականի որոշմամբ հայցադիմումն ընդունվել է վարույթ:

Լոռու մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանի դատավոր Ա. Մկոյանը 17.06.2024 թվականին որոշում է կայացրել գործը Սնանկության դատարանի քննությանը հանձնելու մասին:

Գործը 27.06.2024 թվականին ստացվել է Սնանկության դատարանում և բաշխվել նույն դատարանի դատավոր Լ. Հարությունյանին:

Սնանկության դատարանի դատավոր Լ. Հարությունյանը 02.07.2024 թվականին կայացրել է «Քաղաքացիական գործի ենթակայությունը որոշելու համար այն ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական պալատի նախագահին ուղարկելու մասին» որոշում:

Թիվ ԼԴ/7081/02/22 քաղաքացիական գործը Վճռաբեկ դատարանում ստացվել է 12.07.2024 թվականին:

Վճռաբեկ դատարանը, քննելով թիվ ԼԴ/7081/02/22 քաղաքացիական գործի ենթակայության հարցը, արձանագրում է հետևյալը.

ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 18-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ քաղաքացիական գործերը ենթակա են քննության առաջին ատյանի դատարանում, բացառությամբ «Սնանկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված դեպքերի և հակակոռուպցիոն դատարանին ենթակա գործերի:

ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 25-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ դատարանը գործը հանձնում է սնանկության դատարանի քննությանը, եթե գործը քննելիս պարզվել է, որ այն ենթակա է քննության սնանկության դատարանում:

ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ գործն ըստ տարածքային ընդդատության կամ սնանկության դատարանից ըստ ենթակայության ստացած դատարանը յոթնօրյա ժամկետում որոշում է կայացնում այն վարույթ ընդունելու կամ գործը Վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական պալատ ուղարկելու մասին, եթե համաձայն չէ գործի տարածքային ընդդատությանը կամ ենթակայությանը:

Նույն հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ նույն հոդվածի 1-3-րդ մասերով նախատեսված դեպքերում դատավորը ենթակայության հարցի որոշման համար գործը Վճռաբեկ դատարան ուղարկելու մասին կայացված որոշումը ուղարկում է գործին մասնակցող անձանց, որոնք այն ստանալու պահից եռօրյա ժամկետում կարող են գործի ենթակայության վերաբերյալ դիմադրություն ներկայացնել Վճռաբեկ դատարան:

Նույն հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն՝ նույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված դեպքում Վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական պալատը գործը Վճռաբեկ դատարանում ստանալու պահից հնգօրյա ժամկետում որոշում է գործի ընդդատությունը կամ ենթակայությունը:

Նույն հոդվածի 9-րդ մասի համաձայն՝ նույն հոդվածով սահմանված կարգով որոշված դատարանը համարվում է իրավասու դատարան:

Վկայակոչված իրավադրույթներից հետևում է, որ գործն ըստ տարածքային ընդդատության կամ ըստ ենթակայության ստացած դատարանը գործի տարածքային ընդդատությանը կամ ենթակայությանը համաձայն չլինելու դեպքում, յոթնօրյա ժամկետում

որոշում է կայացնում գործը Վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական պալատ ուղարկելու մասին՝ այդ որոշումն ուղարկելով գործին մասնակցող անձանց, որոնք այն ստանալու պահից ետոյա ժամկետում կարող են գործի ենթակայության վերաբերյալ դիրքորոշում ներկայացնել Վճռաբեկ դատարան:

Իր հերթին, Վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական պալատը գործն ստանալու պահից հնգօրյա ժամկետում որոշում է գործի ընդդատությունը կամ ենթակայությունը: Ընդ որում, Վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական պալատի որոշած դատարանը համարվում է իրավասու դատարան:

«Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ սնանկության գործերի վարումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության սնանկության դատարանում (այսուհետ՝ դատարան): Սնանկության գործը վարվում է դատավորի կողմից միանձնյա:

Նույն հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ սնանկ ճանաչված պարտապանի գույքի կազմում ներառված գույքի և իրավունքների, երրորդ անձին պատկանող ապահովված իրավունքի առարկայի, պարտապանի և պարտատիրոջ մասնակցությամբ կնքված, ներառյալ՝ պարտավորությունների կատարման ապահովման միջոցների պայմանագրերի առնչությամբ ծագած և սնանկ ճանաչելու հարցի լուծման կամ պարտատերերի պահանջների բավարարման հնարավորության վրա ազդող վեճերով քաղաքացիական գործերը, բացառությամբ կառավարչի կողմից ներկայացվող հայցերով կամ «Ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման» մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենքի հիման վրա ներկայացվող հայցերով հարուցվող քաղաքացիական գործերի, քննում է սնանկության գործը վարող դատավորը նույն սնանկության գործի շրջանակում՝ որպես առանձին քաղաքացիական գործեր (այսուհետ՝ առանձին քաղաքացիական գործեր): Նույն մասով սահմանված՝ պարտապանի և պարտատիրոջ մասնակցությամբ կնքված, ներառյալ՝ պարտավորությունների կատարման ապահովման միջոցների պայմանագրերի առնչությամբ ծագած վեճը ենթակա է քննության սնանկության դատարանում որպես առանձին քաղաքացիական գործ՝ անկախ պարտապանի սնանկ ճանաչված լինելու հանգամանքից:

Նույն հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն՝ ընդհանուր իրավասության դատարանից քաղաքացիական գործ ստանալու դեպքում դատարանը յոթնօրյա ժամկետում որոշում է կայացնում այն վարույթ ընդունելու կամ գործը Վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական պալատի նախագահին ուղարկելու մասին, եթե համաձայն չէ գործի ենթակայությանը: Վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական պալատի նախագահը գործը Վճռաբեկ դատարանում ստանալու պահից հնգօրյա ժամկետում որոշում է գործի ենթակայությունը: Վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական պալատի նախագահի որոշած դատարանը համարվում է իրավասու դատարան:

Վկայակոչված իրավադրույթներից հետևում է, որ քաղաքացիական գործերը, որպես կանոն, ենթակա են քննության առաջին ատյանի դատարանում: Այս ընդհանուր կանոնից բացառություն նախատեսված է «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքով: Նշված օրենքի՝ վերը վկայակոչված իրավակարգավորումներից հետևում է, որ սնանկության գործերի վարումն

իրականացնում է Սնանկության դատարանը՝ միաժամանակ իրականացնելով նաև սնանկության գործով պարտատերերի պահանջների բավարարման հնարավորության վրա ազդեցություն ունեցող այն քաղաքացիաիրավական վեճերի քննությունը, որոնք համապատասխանում են «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածով սահմանված նախապայմաններին:

Ընդ որում, Սնանկության դատարանը, ընդհանուր իրավասության դատարանից ստանալով քաղաքացիական գործը, յոթնօրյա ժամկետում որոշում է կայացնում այն վարույթ ընդունելու կամ գործը Վճռաբեկ դատարանին ուղարկելու մասին, եթե համաձայն չէ գործի ենթակայությանը:

«Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի «գ» կետի համաձայն՝ Պարտապանին սնանկ ճանաչելու մասին վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելուց հետո դատարանը պարտապանին սնանկ ճանաչելու, դիմումը մերժելու կամ դիմումն առանց քննության թողնելու, ինչպես նաև գործի վարույթը կարճելու մասին անհապաղ տեղեկացնում է (...) Հայաստանի Հանրապետության վճռաբեկ դատարանին՝ Հայաստանի Հանրապետության բոլոր դատարաններին ծանուցելու համար, (...):

«Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 39-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետի համաձայն՝ պարտապանին սնանկ ճանաչելու մասին վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու օրվանից՝ կարճվում կամ ավարտվում են պարտապանից գումարի բռնագանձման կամ գույք հանձնելու պահանջով քաղաքացիական, վարչական կամ արբիտրաժային տրիբունալի վարույթում գտնվող գործերը, և պարտապանի դեմ պարտատերերի պահանջները կարող են ներկայացվել սնանկության վարույթի շրջանակներում՝ նույն օրենքով սահմանված ժամկետներում և կարգով:

Վկայակոչված իրավակարգավորումների վերլուծությունից հետևում է, որ առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարաններն իրենց վարույթում քննվող քաղաքացիական գործերով պատասխանողների՝ սնանկ ճանաչված լինելու վերաբերյալ տեղեկատվություն ստանալու դեպքում, առաջին հերթին պետք է քննարկման առարկա դարձնեն այդ գործերի նկատմամբ «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 39-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետի կիրառման հնարավորության հարցը:

Ընդ որում, պարտապանին սնանկ ճանաչելու վերաբերյալ վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու օրվանից «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 39-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետը կիրառելի է այնպիսի գործերի նկատմամբ, որոնցով հայցվորի կողմից պատասխանողին ուղղված է գումարի բռնագանձման պահանջ կամ գույք հանձնելու պահանջ: Նշվածից հետևում է, որ վկայակոչված իրավադրույթը կիրառելի է հետևյալ պայմանների միաժամանակյա առկայության դեպքում՝

ա) քաղաքացիական գործով պատասխանողը դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած վճռով սնանկ է ճանաչվել,

բ) քաղաքացիական գործով սնանկ ճանաչված պատասխանողի դեմ ներկայացված է գումարի բռնագանձման կամ գույք հանձնելու պահանջ:

ՀՀ վճռաբեկ դատարանը, նախկինում կայացրած որոշմամբ վերլուծելով «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 39-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետը, դիրքորոշում է հայտնել այն մասին, որ նշված հոդվածում սահմանված է սնանկության գործընթացի հիմնական առանձնահատկություններից մեկը, որը դրսևորվում է նրանում, որ պարտապանի և պարտատերերի շահերից ելնելով՝ պարտապանին սնանկ ճանաչելու մասին վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու պահից սնանկության վարույթին առնչվող կամ դրա ընթացքի վրա ազդող պարտապանից օրենքով նախատեսված պահանջներով քաղաքացիական գործերի վարույթները պետք է կենտրոնանան մեկ վարույթում, այն է՝ սնանկության վարույթում: Միաժամանակ, ՀՀ վճռաբեկ դատարանն արձանագրել է, որ նշված հիմքով կարճման ենթակա են սնանկ ճանաչված պարտապանի մասնակցությամբ ոչ բոլոր քաղաքացիական գործերի վարույթները, այլ միայն այն քաղաքացիաիրավական վեճերով գործերի վարույթները, որոնցում սնանկ ճանաչված պարտապանին ներկայացված է նյութաիրավական պահանջ՝ գումարի բռնագանձման կամ գույք հանձնելու տեսքով, և որոնց լուծումը կարող է հանգեցնել վերջինիս գույքային զանգվածի փոփոխության (*լրե՛ս Մարինե Ավետիսյանն ընդդեմ Արտեմ Ավետիսյանի թիվ ԵՄԴ/1140/02/12 քաղաքացիական գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 26.12.2013 թվականի որոշումը*):

Մեկ այլ որոշմամբ ՀՀ վճռաբեկ դատարանը դիրքորոշում է հայտնել այն մասին, որ սնանկության գործով պարտապանի բաժինն առանձնացնելու և դրա վրա բռնագանձում տարածելու միջոցով հայցապահանջի բուն նպատակը պարտապանի նկատմամբ իր ունեցած պահանջի բավարարում ստանալն է, որպիսի պահանջի իրականացումն առանց գումար կամ այլ գույք հանձնելու եղանակի, որևէ այլ կերպ չի կարող իրականացվել, քանի որ եթե ներկայացված պահանջի քննության ընթացքում պարզվի, որ հնարավոր չէ պարտապանի բաժինը բնեղենով առանձնացնել, ապա պետք է իրականացվի հրապարակային սակարկություններով գույքի վաճառք, իսկ սնանկ ճանաչված պարտապանի գույքի վաճառքը սնանկության վարույթից դուրս իրականացնելը հանգեցնելու է պարտապանից գույք վերցնելուն, իսկ եթե ներկայացված հայցի քննության ընթացքում հնարավոր լինի գույքը բնեղենով առանձնացնել, ապա բաժնային սեփականության մասնակիցներին պետք է առաջարկ արվի գնելու պարտապանի բաժինը ներկայացված հայցապահանջի շրջանակներում հարուցված քաղաքացիական գործի շրջանակներում, որը նույնպես հանգեցնելու է սնանկության վարույթի շրջանակներից դուրս պարտապանի գույքի հանձնման: Ընդ որում, ՀՀ վճռաբեկ դատարանն արձանագրել է, որ սնանկության վարույթի առկայության պայմաններում պարտատերը կարող է պարտապանի դեմ պահանջները ներկայացնել սնանկության վարույթի շրջանակներում, որոնց բավարարմանն ուղղված գործառույթները (պարտապանի գույքի գույքագրում, բաժանում, օտարում և այլն) վերապահված են սնանկության կառավարչին (*լրե՛ս «ՎՏԲ-Հայաստան բանկ» ՓԲԸ-ն ընդդեմ Հակոբ Սաֆարյանի և Ելենա Հարությունյանի թիվ ԵԴ/1846/02/20 քաղաքացիական գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 19.04.2024 թվականի որոշումը*):

Սույն գործի փաստերի համաձայն՝ թիվ ԼԴ2/0561/02/21 քաղաքացիական գործով Լոռու մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանի կողմից 08.10.2021

թվականին կայացված վճռով «Հայէկոնոմբանկ» ԲԲԸ-ի հայցը բավարարվել է՝ վճռվել է Հասմիկ Սիմոնյանից հոգուտ «Հայէկոնոմբանկ» ԲԲԸ-ի բռնագանձել 150.416 ՀՀ դրամ, միաժամանակ, վարկի հիմնական գումարի, տոկոսագումարի և հաշվի սպասարկման վճարի հանրագումարին՝ 147.566 ՀՀ դրամին սկսած 11.03.2021 թվականից հաշվարկել օրական 0,13 տոկոսի չափով տույժ մինչև այդ գումարների փաստացի մարումը, բայց ոչ ավել քան տվյալ պահին առկա վարկի պարտքի մնացորդն է, սկսած 11.03.2021 թվականից մինչև պարտավորության փաստացի մարումը՝ հաշվարկել ամսական 600 ՀՀ դրամ՝ որպես հաշվի սպասարկման ամսական վճար, բայց ոչ ավել 301 օրից, և այդ գումարները ևս բռնագանձել Հասմիկ Սիմոնյանից հոգուտ «Հայէկոնոմբանկ» ԲԲԸ-ի:

Նշված վճիռը չի բողոքարկվել և մտել է օրինական ուժի մեջ: Այդ վճռի հիման վրա տրվել է կատարողական թերթ, հարուցվել է կատարողական վարույթ, որն ավարտվել է՝ միաժամանակ պարտատիրոջն առաջարկելով ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 200-րդ հոդվածով սահմանված կարգով դիմել դատարան՝ պարտապան Հասմիկ Սիմոնյանի բաժինն առանձնացնելու և դրա վրա բռնագանձում տարածելու պահանջով:

Սույն քաղաքացիական գործով դիմելով դատարան՝ Բանկը, ղեկավարվելով նաև ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 200-րդ հոդվածով, հայցադիմում է ներկայացրել դատարան՝ պահանջելով Ալավերդի քաղաքի Դեբեդի 8/23 հասցեում գտնվող անշարժ գույքում հավասար բաժիններով սահմանել բաժնային սեփականություն և այդ գույքից առանձնացնել Հասմիկ Սիմոնյանի բաժինը, իսկ դրա անհնարինության դեպքում՝ ընդհանուր գույքը վաճառել հրապարակային սակարկություններով՝ ստացված գումարը հետագայում բաշխելով ընդհանուր սեփականության մասնակիցների միջև՝ նրանց բաժիններին համաչափ՝ բռնագանձումը տարածելով Հասմիկ Սիմոնյանի բաժնի վրա:

Լոռու մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանի 17.11.2022 թվականի որոշմամբ հայցադիմումն ընդունվել է վարույթ:

Թիվ ՍնԴ/0458/04/24 սնանկության գործով Սնանկության դատարանի 28.03.2024 թվականի վճռով սույն քաղաքացիական գործով պատասխանող Հասմիկ Սիմոնյանը ճանաչվել է սնանկ:

Կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի կոմիտեի կողմից տրված անշարժ գույքի սեփականության (օգտագործման) իրավունքի գրանցման վկայականի համաձայն՝ Ալավերդի քաղաքի Դեբեդի 8/23 հասցեում գտնվող անշարժ գույքը սեփականության իրավունքով գրանցված է Հասմիկ Սիմոնյանի, Ռոբերտ, Ռոզա և Նվարդ Մուկուչյանների անվամբ:

Լոռու մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանի դատավոր Ա. Մկոյանը 17.06.2024 թվականին որոշում է կայացրել գործը Սնանկության դատարանի քննությանը հանձնելու մասին, պատճառաբանելով, որ՝

«2024 թվականի մայիսի 20-ին դատարանում ստացվել է Հասմիկ Խաչիկի Սիմոնյանի ներկայացուցիչ Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատի անդամ Ալեքսանդր Ծափինյանի դիմումը, որով հայտնել է, որ Հասմիկ Խաչիկի Սիմոնյանը ՀՀ

սնանկության դատարանի 2024 թվականի մարտի 28-ի վճռով ճանաչվել է սնանկ, ուստի խնդրել է գործի վարույթը կարճել:

Հաշվի առնելով Հասմիկ Խաչիկի Սիմոնյանի ներկայացուցչի դիմումը և հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 159-րդ հոդվածի պահանջները, Դատարանը 2022 թվականի մայիսի 22-ին կայացրել է որոշում քաղաքացիական գործի վարույթը վերսկսելու և 2024 թվականի հունիսի 14-ին նախնական դատական նիստ նշանակելու մասին:

Նախնական դատական նիստում քննարկելով Հասմիկ Խաչիկի Սիմոնյանի ներկայացուցչի դիմումը՝ քաղաքացիական գործի վարույթը կարճելու մասին, դատարանը փաստում է, որ սույն դեպքում բացակայում է գործի վարույթը քաղաքացիական գործեր քննող դատարանում կարճելու իրավական հիմքը, քանի որ ՀՀ վճռաբեկ դատարանը 2024 թվականի ապրիլի 19-ին թիվ ԵԴ/1846/02/20 քաղաքացիական գործով կայացրած որոշմամբ արտահայտել է այն իրավական դիրքորոշումը, որ բոլոր այն դեպքերում, երբ ներկայացված պահանջները չեն հանդիսանում «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 39-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետի առարկա, սակայն ծագել են սնանկության գործով պարտապանի գույքի կազմում ներառված գույքի և իրավունքների առնչությամբ, ու այդ վճռով պարտապանը հանդես է գալիս որպես պատասխանող կամ պատասխանողի կողմում երրորդ անձ, ապա այդ գործերի վարույթները ենթակա են ոչ թե կարճման, այլ այդ գործերը ենթակա են ըստ առարկայական ընդդատության հանձնման Սնանկության դատարանի քննությանը՝ նույն սնանկության գործի շրջանակում որպես առանձին քաղաքացիական գործ քննելու համար, հետևաբար սույն քաղաքացիական գործը ենթակա է քննության ՀՀ սնանկության դատարանում:

Սնանկության դատարանի դատավոր Լ. Հարությունյանը, համաձայն չլինելով գործի ենթակայությանը, 02.07.2024 թվականին որոշում է կայացրել թիվ ԼԴ/7081/02/22 քաղաքացիական գործը «Վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական պալատի նախագահին ուղարկելու մասին», այն պատճառաբանությամբ, որ՝

«ՀՀ Լոռու մարզի առաջին աստիճանի ընդհանուր իրավասության դատարանը «Քաղաքացիական գործն ըստ ենթակայության ուղարկելու մասին» 17.06.2024 թվականի որոշմամբ, անդրադառնալով թիվ ԼԴ/7081/02/22 քաղաքացիական գործի վարույթը կարճելու մասին պատասխանող Հասմիկ Սիմոնյանի ներկայացուցչի Ալեքսանդր Ծափինյանի միջնորդությանը, հանգել է այն հետևության, որ տվյալ դեպքում բացակայում է գործի վարույթը կարճելու իրավական հիմքը, ուստի սույն քաղաքացիական գործը ենթակա է քննության ՀՀ սնանկության դատարանում: Միաժամանակ Դատարանը փաստում է, որ վերը նշված որոշման եզրափակիչ մասում ՀՀ Լոռու մարզի առաջին աստիճանի ընդհանուր իրավասության դատարանը չի անդրադարձել գործի վարույթը կարճելու միջնորդությունը բավարարելու կամ մերժելու հարցին (հիմք՝ «ԴատաԼեքս» տեղեկատվական համակարգ):

Դատարանը փաստում է, որ ՀՀ սնանկության դատարանի 28.03.2024 թվականի օրինական ուժի մեջ մտած թիվ ՍնԴ/0458/04/24 վճռով Հասմիկ Խաչիկի Սիմոնյանի ներկայացուցչի Ալեքսանդր Ծափինյանի դիմումը՝ Հասմիկ Խաչիկի Սիմոնյանի սեփական

սնանկությունը ճանաչելու պահանջի մասին, բավարարվել է և Հասմիկ Խաչիկի Սիմոնյանը ճանաչվել է սնանկ (հիմք՝ «ԴատաԼեքս» տեղեկատվական համակարգ):

Վերը նշված իրավական դիրքորոշումները համադրելով սույն գործի փաստերի հետ Դատարանն արձանագրում է, որ սույն գործով հայցվոր «Հայէկոնոմբանկ» ԲԲԸ-ի կողմից սնանկ ճանաչված պատասխանող Հասմիկ Խաչիկի Սիմոնյանի դեմ ըստ էության ներկայացվել է գույքի հանձնման, իսկ անհնարինության դեպքում գույքի վաճառքից ստացված գումարի բռնագանձման պահանջ, որպիսի պայմաններում ՀՀ Լոռու մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանը պետք է նախ քննարկման առարկա դարձնե թիվ ԼԴ/7081/02/22 քաղաքացիական գործով վարույթն «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 39-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետի հիմքով կարճելու հնարավորության հարցը, հետո միայն քննարկեր նույն օրենքի 4-րդ հոդվածով սահմանված իրավակարգավորման շրջանակներում նշված գործը Հայաստանի Հանրապետության սնանկության դատարան փոխանցելու հարցը:

Մինչդեռ ՀՀ Կոստայքի մարզի ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարանն ըստ էության որոշել է միայն «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածով սահմանված իրավակարգավորման շրջանակներում թիվ ԼԴ/7081/02/22 քաղաքացիական գործը Հայաստանի Հանրապետության սնանկության դատարան փոխանցելու հարցը, չանդրադառնալով պատասխանող սնանկ ճանաչված Հասմիկ Խաչիկի Սիմոնյանի ներկայացուցչի՝ թիվ ԼԴ/7081/02/22 քաղաքացիական գործի վարույթը կարճելու մասին, միջնորդությանը:

Վերոգրյալի հաշվառմամբ, ինչպես նաև հիմք ընդունելով ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի նախագահի 08.06.2020 թվականի թիվ ԵԴ/9928/02/20, 27.07.2021 թվականի թիվ ԵԴ/4022/02/21 քաղաքացիական գործերի ենթակայությունը որոշելու մասին որոշումներով արտահայտված իրավական դիրքորոշումները, համաձայն որոնց առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարաններն իրենց վարույթում քննվող քաղաքացիական գործերով պատասխանողների սնանկ ճանաչված լինելու վերաբերյալ տեղեկատվություն ստանալու դեպքում, առաջին հերթին պետք է քննարկման առարկա դարձնեն այդ գործերով վարույթը «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 39-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետով սահմանված հիմքով կարճելու հնարավորության հարցը, Դատարանը գտնում է, որ թիվ ԼԴ/7081/02/22 քաղաքացիական գործը Հայաստանի Հանրապետության սնանկության դատարանում քննության ենթակա չէ, քանի դեռ առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանի կողմից չի քննարկվել և որոշվել պատասխանող սնանկ ճանաչված Հասմիկ Խաչիկի Սիմոնյանի ներկայացուցչի միջնորդությունը՝ թիվ ԼԴ/7081/02/22 քաղաքացիական գործի վարույթը կարճելու մասին, և նշված քաղաքացիական գործով վարույթն «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 39-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետի հիմքով կարճելու հնարավորության հարցը:

Վերահաստատելով վերը նշված դիրքորոշումները՝ Վճռաբեկ դատարանը, «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 39-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետը համակարգային վերլուծության ենթարկելով նույն օրենքի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հետ, արձանագրում է, որ

պարտապանին սնանկ ճանաչելու մասին վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու օրվանից կարճման են ենթակա բացառապես քաղաքացիական կամ վարչական կամ արբիտրաժային տրիբունալի վարույթում գտնվող այն գործերի վարույթները, որոնցով ներկայացված է սնանկ ճանաչված պարտապանից գումար բռնագանձելու կամ գույք հանձնելու պահանջ՝ պայմանով, որ այդ պահանջը պարտատերերը հնարավորություն ունեն սնանկության վարույթի շրջանակներում ներկայացնելու որպես «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի իմաստով առանձին պահանջ, իսկ բոլոր այն դեպքերում, երբ ներկայացված պահանջները չեն հանդիսանում «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 39-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետի առարկա, սակայն ծագել են սնանկության գործով պարտապանի գույքի կազմում ներառված գույքի և իրավունքների առնչությամբ, ու այդ վեճով պարտապանը հանդես է գալիս որպես պատասխանող կամ պատասխանողի կողմում երրորդ անձ, ապա այդ գործերի վարույթները ենթակա են ոչ թե կարճման, այլ այդ գործերը ենթակա են ըստ առարկայական ընդդատության հանձնման Սնանկության դատարանի քննությանը՝ նույն սնանկության գործի շրջանակում որպես առանձին քաղաքացիական գործ քննելու համար:

Նման պայմաններում պետք է արձանագրել, որ սույն գործի փաստական հանգամանքների համատեքստում՝ պատասխանող Հասմիկ Սիմոնյանի դեմ ներկայացված հայցապահանջն իր բնույթով համապատասխանում է «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 39-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետին, քանի որ պարտատեր «Հայէկոնոմբանկ» ԲԲԸ-ն Լոռու մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարան սույն գործով ներկայացված հայցապահանջով ըստ էության նպատակ է հետապնդել պարտապան Հասմիկ Սիմոնյանին և երրորդ անձանց համատեղ սեփականության իրավունքով պատկանող անշարժ գույքից պարտապանի բաժինն առանձնացնելու ու դրա վրա բռնագանձում տարածելու եղանակով ստանալ իր պահանջի բավարարում:

Հետևաբար, Սնանկության դատարանի 28.03.2024 թվականի վճռով Հասմիկ Սիմոնյանի սնանկ ճանաչված լինելու պարագայում Լոռու մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանը վերը նշված հանգամանքների առկայության պայմաններում պետք է առաջնորդվեր ոչ թե «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածով, այլ՝ «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 39-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետով և հիմք ընդունելով նշված նորմերով սահմանված իրավակարգավորումները՝ որոշում կայացնել սույն քաղաքացիական գործի վարույթը կարճելու մասին:

Հիմք ընդունելով վերոգրյալը՝ Վճռաբեկ դատարանը գտնում է, որ թիվ ԼԴ/7081/02/22 քաղաքացիական գործն ըստ «Հայէկոնոմբանկ» ԲԲԸ-ի հայցի ընդդեմ Հասմիկ Սիմոնյանի, երրորդ անձինք Ռոբերտ, Ռոզա և Նվարդ Մուկուչյանների՝ ընդհանուր գույքում հավասար բաժիններով բաժնային սեփականություն սահմանելու և բաժնի վրա բռնագանձում տարածելու պահանջների մասին, ենթակա է Լոռու մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանին:

Վերոգրյալի հաշվառմամբ և ղեկավարվելով ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 26-րդ հոդվածով՝

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

Թիվ ԼԴ/7081/02/22 քաղաքացիական գործն ըստ «Հայէկոնոմբանկ» ԲԲԸ-ի հայցի ընդդեմ Հասմիկ Սիմոնյանի, երրորդ անձինք Ռոբերտ, Ռոզա և Նվարդ Մուկույանների՝ ընդհանուր գույքում հավասար բաժիններով բաժնային սեփականություն սահմանելու և ընդհանուր գույքում բաժնի վրա բռնագանձում տարածելու պահանջների մասին, ենթակա է Լոռու մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանին:

Նախագահող _____ **Գ. ՀԱԿՈԲՅԱՆ**

գեկուցող _____ **Ա. ԱԹԱԲԵԿՅԱՆ**

_____ **Ն. ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ**

_____ **Ա. ՄԿՐՏՉՅԱՆ**

_____ **Է. ՍԵՂՐԱԿՅԱՆ**